

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2025-02-19
Stockholm

Mål nr
M 16772-24

Sid 1 (3)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2024-11-25 i mål nr M 5305-24, se bilaga A

PARTER

Klagande
P.E.

Motpart
Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun
Box 7012
402 31 Göteborg

SAKEN
Tillstånd till avloppsanläggning på fastigheten X i Göteborgs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
 2. Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.
-

Dok.Id 2166119

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

P.E. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom och bevilja tillstånd för den sökta avloppsanläggningen. Hon har i andra hand yrkat att mark- och miljööverdomstolen ska återförvisa målet till nämnden för fastställande av villkor för anläggningens skötsel och underhåll.

P.E. har till stöd för sin talan vidhållit vad hon tidigare anfört i underinstanserna och tillagt följande. Det framgår av Vatteninformation Sverige (VISS) att det finns andra verksamheter än enskilda avlopp som i högre grad ger upphov till miljöproblem i vattenförekomsten. Underinstanserna har inte beaktat att utsläpp från det renade vattnet i anläggningen leds ner i en grusbädd och därefter till en bädd med växter innan de eventuellt når havet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen anser att det finns skäl att ge prövningstillstånd och ta upp målet till omedelbart avgörande.

Av handlingarna i målet framgår att mark- och miljödomstolen meddelade sin dom innan överklagandetiden för länsstyrelsens beslut hade löpt ut. Det har inte funnits skäl för mark- och miljödomstolen att pröva överklagandet före överklagandetidens utgång (jfr NJA 2005 s. 697). Mark- och miljödomstolens handläggning har därmed innefattat ett rättegångsfel. P.E. har vid Mark- och miljööverdomstolen justerat sitt yrkande samt getts tillfälle att utveckla och slutföra sin talan. Det rättegångsfel som har förekommit i mark- och miljödomstolen har således avhjälpits i Mark- och miljööverdomstolen (jfr 50 kap. 28 § rättegångsbalken).

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i underinstansernas bedömning att tillstånd inte kan beviljas för den sökta avloppsanläggningen av hänsyn till den känsliga miljön i vattenområdet, som är extra skyddsvärt på grund av förekomst av ålgräsängar. Vad P.E. har anfört i sitt överklagande angående möjligheten för

nämnden att förena ett tillstånd med villkor samt i övrigt föranleder inte någon annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, tekniska rådet Yvonne Eklund samt hovrättsråden Caroline Hedvall Klostermark, referent, och Frida Göranson (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd).

Föredraganden har varit Fanny Vesterberg.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2024-11-25
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 5305-24

PARTER

Klagande
P.E.

Motpart
Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun
Box 7012
402 31 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut 2024-11-04 i ärende nr 47746-2023, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till avloppsanläggning på fastigheten X i Göteborgs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun (nedan nämnden) beslutade den 29 november 2023 att avslå ansökan om tillstånd till avloppsanläggning på fastigheten X i Göteborgs kommun.

P.E. överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Västra Götalands län (nedan länsstyrelsen) som i beslut den 4 november 2024 avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

P.E. har yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens och nämndens beslut och i första hand beviljar tillstånd och villkor för den sökta anläggningen och i andra hand beviljar sökt tillstånd och återförvisar ärendet till nämnden för fastställande av villkor för tillståndet. Hon har anfört bl.a. följande.

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun (kommunen) beslutade den 29 november 2023 att avslå ansökan om tillstånd till inrättande av avloppsanläggning på fastigheten X på grund av att den valda lösningen inte var tillräckligt robust för den känsliga miljön kring Kårholmen. Kommunen hade då särskilt tagit hänsyn till ålgräsängarna i närområdet och anfört att det fanns en risk för att dessa skulle komma att påverkas negativt av ökade utsläpp av kväve, fosfor och BOD. Länsstyrelsen avslog hennes överklagade av nämndens beslut. Av beslutet framgick att den sökta anläggningen i form av slamavskiljare och ett minireningsverk med latrinkompost klarade hög skyddsnivå för miljöskydd. För att en avloppsanläggning ska bedömas klara hög skyddsnivå måste anläggningen enligt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd för hushållspillvatten (HVMFS 2016:17) uppnå minst 90 % reduktion av organiska ämnen (mätt som BOD7 eller BOD5), minst 90 % reduktion av fosfor (tot-P) och minst 50 % reduktion av kväve (tot-N). Den sökta avloppsanläggningen uppfyller samtliga dessa krav, vilket även länsstyrelsen medgett i sitt beslut. Trots detta har länsstyrelsen avslagit hennes överklagande med motiveringen att det finns lämpligare lösningar. Länsstyrelsen upprepar i stort sett

de argument som framfördes i det ursprungliga avslagsbeslutet från nämnden om att det alltid sker ett visst utsläpp av BOD, fosfor och kväve från den här typen av anläggning och att detta måste beaktas för att skydda ålgräsängarna i det omgivande vattenområdet. Länsstyrelsen har dock varken bemött de argument som framförts i överklagandet eller gjort någon avvägning i förhållande till miljönyttan. Oavsett om det finns lämpligare anläggningar än den ansökt är den senare tillräckligt bra, särskilt med beaktande av den uppfyller av myndigheterna uppställda krav. Nämnden har ställt krav på att hushållen på Donsö måste förbättra sina äldre otillräckliga avloppsanläggningar, men inte informerat om att det skulle råda något generellt förbud mot vattentoaletter. Eftersom det är svårt att som privatperson välja rätt teknik och i avsaknad av råd från nämnden har hon anlitat en konsult i avloppsbranschen och fått hjälp med att välja en anläggning som både skulle kunna passa hennes fastighet och som uppfyllde miljö- och hälsoskyddskraven. Av tillverkarens prestandadeklaration framgår att anläggningen med marginal klarar hög skyddsnivå. Det är inte rimligt att miljömyndigheterna nu ställer högre krav än vad som gäller för hög skyddsnivå och inte förenligt med den avvägning som myndigheterna ska göra med stöd av 2 kap 7 § MB. Hon är medveten om att tekniken är känslig och beroende av bra och regelbunden skötsel och kontroll och att ett tillstånd behöver kompletteras med sådana villkor. I övrigt har hänvisats till det som framförts till kommunen och Länsstyrelsen tidigare under ärendets handläggning.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har gått igenom överklagandet och handlingarna i akten. Domstolen har kommit fram till att det inte finns några skäl att ändra länsstyrelsens beslut och hänvisar därför till de bestämmelser som länsstyrelsen redovisat och till länsstyrelsens bedömning. Överklagandet ska alltså avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 16 december 2024

Titti Heina

Daniel Isaksson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Titti Heina ordförande, och tekniska rådet Daniel Isaksson. Föredragande har varit beredningsjuristen Maria Aldegren.